

- Medya Metinleri
- Anlatım İlkeleri

ETKİNLİK 1: Medya Metinleri

Aşağıdaki medya metinlerinin yazılış amacını (ikna etme, olay yorumlama, kültür aktarma, bilgilendirme, eğlendirme) yazınız.

1.	Her gün çok sayıda atık üretiriz. Bu atıklar o kadar çeşitlidir ki! Boş plastik kaplar ve şişeler, bitmiş piller, ambalaj malzemeleri, karton kutular, eski giysiler, kırılmış oyuncaklar, bozuk aletler, eski gazeteler, naylon torbalar... Üstelik bu atıklar çevre kirliliğine de yol açar. Atıklarımızın bazıları doğada yok olmadan yüzyıllarca kalabilir. Kâğıt, cam, plastik gibi atıklarımızı çöpe atmayıp geri dönüşüm için ayırabiliriz. Yeni üretilen geri dönüşüm kumbaraları bu iş için tasarlanmış. Evde kullanılmaya uygun boyutta olan bu kumbaraların içindeki atık istenilen miktara ulaşıncaya toplama merkezlerine sinyal gönderiyor, gelen yetkililer de kumbaranızı boşaltıp karşılığında temiz içerikli ürünleri sizlere veriyor. Çevre konusunda hassasiyeti olan insanlar ürünü temin etmeye başladı.	İkna etme
2.	Henüz televizyonun olmadığı eski dönemlerde, halkın en önemli eğlencelerinden biri gölge oyunlarıydı. İnsanlar bir araya gelir, perdeye yansıtılan ışığın altında oynatılan figürleri izleyerek hoş zaman geçirirdi. Karagöz ve Hacivat'ın aslında kimler olduğu çok net değil. Bu oyunun kökenine ilişkin çeşitli söylentiler günümüze kadar gelmiş. Bunlardan en bilineni Karagöz ve Hacivat'ın Orhan Gazi döneminde Bursa'da Ulu Cami'nin yapımında çalışan işçiler oldukları. Her ikisi de tatlı dilli, komik şakalar yapan ve birbirleriyle tuhaf atışmalar yaşayan bu işçiler sohbet başladığında bütün iş durur, diğerleri de onları izlemiş. Yüzyılları aşarak günümüze gelen Karagöz ve Hacivat oyunları dünyaca da ün kazanmış.	Kültür aktarma
3.	Uyku sırasında beyinde bulunan hipofiz adı verilen bir bezden büyüme hormonu salgılanır. Büyüme hormonu; bebeklerin ve çocukların kemiklerinin, kaslarının, organlarının büyümesinde, boylarının uzamasında önemli bir role sahiptir. Bu nedenle özellikle büyüme dönemindeyken çocukların düzenli ve yeterli uyku uyuması çok önemlidir. Ayrıca büyüme hormonunun çocuklukta da yetişkinlikte de sağlıklı kalmayı sağlayan başka önemli işlevleri de vardır. Hücrelerin yenilenmesi, iç organların yıpranan bölümlerinin onarılması, kandaki şeker miktarının düzenlenmesi gibi. Ekran başından koparılan çocuklar uyku saatinde isyan etse de uyku onlar için çok önemli. Ebeveynler olarak bizler de uyku saatlerimizi erken saatlere alarak onlara örnek olabiliriz.	Olay yorumlama
4.	Hong Kong'taki Çin Üniversitesi'nden araştırmacılar, müzik aleti çalmayı öğrenen çocukların, sözel bellek becerilerinin öteki çocuklara göre daha iyi olduğunu ortaya koymuşlar. Araştırmaya, 6 – 15 yaş arasında yarısı bir müzik aleti çalan, yarısı da çalmayan iki grup çocuk katılmış. Her iki gruba da bir sözcük listesi gösterilerek bu listeden olabildiğince çok sözcüğü anımsamaları istenmiş. Müzik aleti çalan çocukların, müzik aleti çalamayanlara göre daha fazla sayıda sözcüğü anımsayabildikleri görülmüş. Ötekilere göre daha uzun süredir müzikle uğraşanlarınsa anımsayabildikleri sözcük sayısının daha fazla olduğu da dikkati çekmiş.	Bilgilendirme
5.	Yarışma tutkunlarını ekran başına! Pazar akşamları yayınlanacak program, yarışma formatıyla izleyicilerin dikkatini çekiyor. Tabii ki sorular hepimizin bildiği yarışma sorularından değil, internette araştırıp hemen cevabını bulamayacağımız şekilde hazırlanmış. Program canlı sunulacak ve izleyenler de doğru cevabı kanala mesaj atarak yarışmaya ortak olacaklar. Doğru cevaplar kişilere puan olarak dönecek ve puanlarını biriktiren izleyiciler de ödül alabilecek. Yeni denenecek bu format hem yarışmacılara hem de izleyicilere heyecanlı anlar sunuyor.	Eğlendirme

ETKİNLİK 2: Anlatım İlkeleri

Aşağıdaki metinlerin hangi anlatım ilkeleriyle ilgili olduğunu yazınız.

1.	Gönülden çıkmayan bir söze, inanmadan ifade ettiğiniz bir fikri kendiniz kabul etmediğiniz için diğerlerini inandırmamız çok zahmetlidir. Bu durumda rol yapmanız ve yapmacık olmanız gerekmektedir. Bunlar ise düzgün, hoş ve etkileyici konuşmanın düşmanlarıdır.	İçtenlik
2.	Şimdi sizlerle karşıma çok sık çıkan bir anlatım bozukluğundan bahsetmek istiyorum. Daha geçen gün bir dergide çıktı hem de karşıma. "Aldığı giysiler üstüne olmayınca geri iade etti." Yahu geri iade mi olur? İade etmek geri vermektir zaten. Hadi insanlar konuşurken bu hataları yapıyor diyelim, ünlü bir dergide bu hata nasıl yapılır? Anlamış değilim.	Duruluk
3.	Teknoloji sürekli yanımızda. Artık bir şeyleri sayfadan okumak yerine ekranlardan okuyoruz. Kitaptan pasajlar seçip bunları sizlerle paylaşan siteler var. Oradaki pasajları okurken dedim ki bu cümleler çıksa çıksa onun kaleminden çıkar. Kimin yazdığını araştırdığımda yanılmadığımı anladım.	Özgünlük
4.	Engin Geçtan'la maalesef ki çok geç tanıştım. Benim hayata bakışımı değiştiren nadir yazlardan birini bunca yıl nasıl göz ardı etmişim? Onun kitaplarını okuduktan sonra hayatı sorgular, kendinizi bir dönüm noktasında bulursunuz.	Etkileyicilik
5.	Yeni bir kitap aldığımda çok heyecanlarım. Elimdeki diğer kitapları bırakır, hemen onun sayfalarında kaybolmak isterim. Yine bu heyecanla başladığım bir kitapta daha üçüncü sayfada heyecanım sönüverdi. Nasıl süslü cümleler, ne abartılı benzetmelerdi onlar. Söz sanatlarının yoğunluğundan boğulduğumu hissettim. Kitabı rafa kaldırdım, belli ki orada unutulup gidecekti.	Yalınlık
6.	Yazarın 20 yıl önce yazdığı denemeleri okusanız doğru bildiğinden hiç şaşmadığını görürsünüz. O devirdi başka, bu devirde başka doğrusu yoktur onun. Hâl böyle olunca da onun sağlam duruşunu ayakta alkışlıyorsunuz.	Tutarlılık
7.	Sözlerini sakınmadan söyleyebilen yazarlardandır o. Lafı eğip bükmez, ne dediğini anlamak için uğraşmazsınız.	Açıklık
8.	Günümüz yazarları bir görünüyor, bir kayboluyor diyorlar. Haksız da değiller. Çok satanlar listesinde gördüğümüz bir yazarın diğer eserlerinin adını bile duymuyorsunuz. Ama Hugo, Tolstoy, Yaşar Kemal öyle mi? Yıllar önce yazdıklarını daha dün yayımlanmış gibi okumuyor muyuz?	Kalıcılık
9.	Resim sanatına merakım çocukluğumdan başlar. Hangi şehre, hangi ülkeye gitsem kendimi bir sanat galerisinde ya da resim müzesinde bulurum. Yurt dışına gittiğim tatillerimden birinde gördüm ilk kez resimlerini. Ressamın ne demek istediğini sorgularken fark ettim ki ressam, eserlerinde hepimizi ilgilendiren açlık, savaş, afet gibi konulara dikkat çekmek istiyordu.	Evrensellik
10.	Bir hevesle aldığımız kitaplar bazen aylarca tozlu raflarda kalır. En büyük etken ise kitabın çok uzun olmasıdır. Kitaplığıma bakarken elimin gitmeye korktuğu kitaplardan birini aldım bu sefer. Şöyle bir göz atayım derken saatlerce okumuşum. Yazar konuyu öyle güzel kurgulamış ki sonraki sayfada neler olacağını öğrenmek için sabırsızca okumak istiyor, kitabı elinizden düşüremiyorsunuz.	Sürükleyicilik
11.	Onun kitabını elime aldığımda yanıma mutlaka da bir kalem alırım. Cümlelerin altını çizerim de çizerim. Zannetmeyin ki bunlar uzun uzun cümlelerdir. Kısacık cümleler kurar, siz de o cümlelerin derinliğinde kaybolursunuz. Onu diğerlerinden farklı kılan da budur.	Yoğunluk